

ਆਦੇਸ਼

ਜਦੋਂ ਕਿ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੇ ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (2) (ਝ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਮਿਤੀ 24.03.2020, 14.04.2020 ਅਤੇ 01.05.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਵਿਡ-19 ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋਕਡਾਊਨ ਦੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੀ;

ਜਦੋਂ ਕਿ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਨੇ, ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (2) (ਠ) ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦੱਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਲੋਕਡਾਊਨ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਮਿਤੀ 24.03.2020, 29.03.2020, 14.04.2020, 15.04.2020 ਅਤੇ 01.05.2020 ਦੇ ਸਮਸੰਖਿਅਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ;

ਜਦੋਂ ਕਿ, ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਵਧਾਨ ਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (2) (ਠ) ਤਹਿਤ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ 18.05.2020 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ;

ਜਦੋਂ ਕਿ, ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (2) (ਝ) ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 17.05.2020 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੰਖਿਆ 1-29/2020 - ਪੀਪੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਵਿਡ - 19 ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋਕਡਾਊਨ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 31.05.2020 ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰੱਖੇ ਜਾਣ;

ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਮਿਤੀ 17.05.2020 ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ, ਅਤੇ ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (2) (ਠ) ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦੱਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨ ਹਸਤਾਖਰੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ/ਵਿਭਾਗਾਂ, ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ/ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਥਾਰਿਟੀਆਂ ਨੂੰ, ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਵਿਡ - 19 ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋਕਡਾਊਨ ਦੇ ਉਪਾਅ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਿਤੀ 18.05.2020 ਤੋਂ ਮਿਤੀ 31.05.2020 ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ।

ਹਸਤਾਖਰ/-

ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ :

- 1 . ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ/ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ।
 - 2 . ਰਾਜ/ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ/ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ (ਨੱਥੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ)
- ਕਾਪੀ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ:
- i . ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ।
 - ii . ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ , ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਥਾਰਿਟੀ ।

ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 31.05.2020 ਤੱਕ ਕੋਵਿਡ - 19 ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ , ਦੇ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ/ਵਿਭਾਗਾਂ ਰਾਜ/ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ/ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਥਾਰਿਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼।

[ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਮਿਤੀ 17 ਮਈ , 2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਸੰਖਿਆ 40-3/2020-ਡੀਐੱਮ-। (ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ]

- 1 . ਲੋਕਡਾਊਨ ਮਿਤੀ 31 ਮਈ , 2020 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ ।
- 2 . ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਰਜਿਤ ਰਹਿਣਗੀਆਂ :
 - i . ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਯਾਤਰਾਵਾਂ।
 - ii . ਘਰੇਲੂ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਘਰੇਲੂ ਏਅਰ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਜਾਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਰ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ , ਮੈਟਰੋ ਰੇਲ ਸੇਵਾ।
 - iii . ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ, ਵਿੱਦਿਅਕ/ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ/ਕੋਚਿੰਗ ਸੰਸਥਾਨ ਆਦਿ ਬੰਦ ਰਹਿਣਗੇ। ਐਨਲਾਈਨ /ਡਿਸਟੈਂਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
 - iv . ਹੋਟਲ, ਰੈਸਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਚੁਣਚਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬੰਦ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਸਿਹਤ/ਪੁਲਿਸ/ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਵਰਕਰਾਂ/ਟੂਰਿਸਟਾਂ ਸਹਿਤ ਫਸੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਕੁਆਰੰਟੀਨ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਸ ਡਿਪੂ, ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੈਟੀਨ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਰੈਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਹੇਮ ਡਿਲਿਵਰੀ ਲਈ ਕਿਚਨ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ।
 - v . ਸਾਰੇ ਸਿਨੇਮਾ ਹਾਲ, ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਮਾਲ, ਜਿਮ , ਸਵੀਮਿੰਗ ਪੂਲ , ਮਨੋਰੰਜਨ ਪਾਰਕ , ਥੀਏਟਰ , ਬਾਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ, ਬੈਠਕ ਹਾਲ ਅਤੇ ਇੰਜ ਹੀ ਹੋਰ ਸਥਾਨ ਬੰਦ ਰਹਿਣਗੇ। ਸਪੋਰਟਸ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ; ਜਦਕਿ , ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
 - vi . ਸਾਰੇ ਸਮਾਜਿਕ/ਰਾਜਨੀਤਕ/ਸਪੋਰਟਸ/ਮਨੋਰੰਜਨ/ਵਿੱਦਿਅਕ/ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ/ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਰਜ/ਹੋਰ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਰਹੇਗੀ।
 - vii . ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਲਾਂ/ਪੂਜਾ ਸਥਲਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਲਈ ਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਮਿਕ ਸਭਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਰੋਕ ਰਹੇਗੀ।
- 3 . ਕੰਟੈਨਮੈਂਟ ਜ਼ੋਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ , ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ :
 - i . ਸਾਰੇ ਰਾਜ (ਰਾਜਾਂ)/ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ) ਦੀ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯਾਤਰੀ ਵਾਹਨਾਂ ਅਤੇ ਬੱਸਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਜ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਵਾਗਮਨ।
 - ii . ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫ਼ੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ , ਯਾਤਰੀ ਵਾਹਨਾਂ ਅਤੇ ਬੱਸਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਵਾਗਮਨ।
 - iii . ਅਨੁਲਗ-। ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਲੇਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਮਿਆਰੀ ਪ੍ਰਚਾਲਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ (ਐੱਸਓਪੀ) ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਅਨੁਲਗ-II ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

5. ਕੰਟੇਨਮੈਂਟ, ਬਫਰ, ਰੈਂਡ, ਗ੍ਰੀਨ ਅਤੇ ਐਰੋਜ਼ ਜ਼ੋਨ

- i. ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਾਨਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੈਂਡ, ਗ੍ਰੀਨ ਅਤੇ ਐਰੋਜ਼ ਜ਼ੋਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- ii. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਥਾਰਿਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੈਂਡ ਅਤੇ ਐਰੋਜ਼ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਕੰਟੇਨਮੈਂਟ ਜ਼ੋਨ ਅਤੇ ਬਫਰ ਜ਼ੋਨ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- iii. ਕੰਟੇਨਮੈਂਟ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ, ਕੇਵਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਨਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਸਖ਼ਤ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੱਥੇ ਕੇਵਲ ਚਿਕਿਤਸਾ ਸਬੰਧੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਬੰਧਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਆਗਿਆ ਰਹੇਗੀ। ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- iv. ਕੰਟੇਨਮੈਂਟ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗਹਿਨ ਕੰਟੈਕਟ ਟਰੇਸਿੰਗ, ਹਾਊਸ ਟੂ ਹਾਊਸ ਸਰਵੀਲੈਂਸ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਕਲੀਨਿਕਲ ਇੰਟਰਵੈਨਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

6. ਰਾਤ ਦਾ ਕਰਫਿਊ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਰਾਤ 7 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਦਰਮਿਆਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਵਰਜਿਤ ਰਹੇਗੀ। ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਿਟੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਆਪਣੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਅਰਥਾਤ ਦੰਡ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ (ਸੀਆਰਪੀਸੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 144 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਹੁਕਮ (ਕਰਫਿਊ) ਜਾਰੀ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਅਨੁਪਾਲਣ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਗੇ।

7. ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ

65 ਸਾਲ ਤੋਂ ਅਧਿਕ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਹੋਰ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਗ੍ਰਸਤ ਵਿਅਕਤੀ, ਗਰਭਵਤੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਅਤੇ 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਘਰ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹ ਕੇਵਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਲਈ ਹੀ ਬਾਹਰ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

8. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਨਾਲ ਵਰਜਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ।

ਤਦ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੰਟੇਨਮੈਂਟ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਉੱਪਰ ਪੈਰਾ 5 (iii) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਜ / ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਜਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

9. ਆਰੋਗਯ ਸੇਤੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

- i. ਆਰੋਗਯ ਸੇਤੂ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਚ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

- ii. ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸਥਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਨਿਯੁਕਤੀਕਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਯਤਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਕਿ ਕੰਪੈਟੀਬਲ ਮੇਬਾਈਲ ਫੋਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਰੋਗਯ ਸੇਤੂ ਨੂੰ ਇੰਸਟਾਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
- iii. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਥਾਰਿਟੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਕਿ ਉਹ ਕੰਪੈਟੀਬਲ ਮੇਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ 'ਤੇ ਆਰੋਗਯ ਸੇਤੂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੰਸਟਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਪ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅੱਪਡੇਟ ਕਰਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਜੇਖਮ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਚਿਕਿਤਸਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸੁਵਿਧਾ ਹੋਵੇਗੀ।

10. ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ-ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਦੇਸ਼

- i. ਸਾਰੇ ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚਿਕਿਤਸਾ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਲੋਕਾਂ, ਨਰਸਾਂ ਅਤੇ ਪੈਰਾ-ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ਼, ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੋਕ ਦੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੇਣਗੇ।
- ii. ਸਾਰੇ ਰਾਜ / ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਖਾਲੀ ਟ੍ਰੱਕਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲ / ਕਾਰਗੋ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣ- ਲਿਆਉਣ ਦੇਣਗੇ।
- iii. ਕੋਈ ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਸੰਧੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਭੂ-ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ/ਕਾਰਗੋ ਦੇ ਆਵਾਗਮਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗਾ।

11. ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ

- i. ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਢਿੱਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ।
- ii. ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਕਤ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ।
- iii. ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਕਮਾਂਡਰ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ ਦੀ ਤੈਨਾਤੀ ਕਰਨਗੇ। ਇੰਸੀਡੈਂਟ ਕਮਾਂਡਰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

12. ਦੰਡਾਤਮਕ ਪ੍ਰਵਧਾਨ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 188 ਅਤੇ ਯਥਾ ਲਾਗੂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਅਤਿਰਿਕਤ, ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਤੋਂ 60 ਦੇ ਪ੍ਰਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਹਸਤਾਖਰ/-
ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ

ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਿਆਰੀ ਸੰਚਾਲਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ (ਐੱਸਓਪੀ)

- i. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਜਿਟ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ , ਮਿਤੀ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐੱਸਓਪੀ।
- ii. ਰਾਜਾਂ / ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫਸੇ ਹੋਏ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਾਜਾਂ / ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵਾਗਮਨ ਬਾਰੇ, ਮਿਤੀ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐੱਸਓਪੀ।
- iii. ਭਾਰਤੀ ਸੀਫੇਅਰਰ ਦੇ ਸਾਈਨ-ਐਨ ਅਤੇ, ਸਾਈਨ ਐਫ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐੱਸਓਪੀ।
- iv. ਫਸੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਤੀਰਥਯਾਤਰੀਆਂ, ਸੈਲਾਨੀਆਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਆਵਾਗਮਨ ਬਾਰੇ, ਮਿਤੀ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 1 ਮਈ, 2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐੱਸਓਪੀ।
- v. ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਹਰ ਫਸੇ ਹੋਏ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਆਵਾਗਮਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯਾਤਰਾ ਬਾਰੇ, ਮਿਤੀ 05 ਮਈ, 2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐੱਸਓਪੀ।
- vi. ਟ੍ਰੇਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਆਵਾਗਮਨ ਬਾਰੇ, ਮਿਤੀ 11 ਮਈ, 2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐੱਸਓਪੀ।

ਕੋਵਿਡ 19 ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਬਾਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼

- i. ਸਾਰੇ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸਥਲਾਂ 'ਤੇ ਫੇਸਕਵਰ ਪਹਿਨਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
- ii. ਜਨਤਕ ਤੇ ਕਾਰਜ ਸਥਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁੱਕਣਾ, ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਿਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਯਥਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਦੰਡਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।
- iii. ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸਿੰਗ ਦਾ ਪਾਲਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- iv. ਵਿਆਹ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸਿੰਗ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ 50 ਤੋਂ ਅਧਿਕ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
- v. ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ/ ਅੰਤਿਮ ਰਸਮਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸਿੰਗ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ 20 ਤੋਂ ਅਧਿਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
- vi. ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ, ਪਾਨ, ਗੁਟਕਾ, ਤੰਬਾਕੂ ਆਦਿ ਦੇ ਸੇਵਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- vii. ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਗਾਹਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 6 ਫੁੱਟ (2 ਗਜ਼ ਕੀ ਦੂਰੀ) ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ 5 ਤੋਂ ਅਧਿਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕਾਰਜ ਸਥਲਾਂ ਬਾਰੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼

- viii. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਵਰਕ ਫ੍ਰੋਮ ਹੋਮ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- ix. ਦਫ਼ਤਰਾਂ, ਕਾਰਜ ਸਥਲਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ, ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਤੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ/ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਸਮੇਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- x. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਨਿਕਾਸ ਸਥਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਮਨ ਏਰੀਆ ਵਿੱਚ ਥਰਮਲ ਸਕੈਨਿੰਗ, ਹੱਥ ਧੋਣ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟਾਈਜ਼ਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- xi. ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸਥਲਾਂ, ਜਨ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਹੈਂਡਲ ਆਦਿ ਜਿਹੇ ਮਾਨਵ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸੈਨੀਟਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਹਰ ਸ਼ਿਫਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- xii. ਕਾਰਜ ਸਥਲਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਚਿਤ ਦੂਰੀ, ਸ਼ਿਫਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਚਿਤ ਅੰਤਰਾਲ, ਸਟਾਫ ਦੇ ਲੰਚ ਬ੍ਰੇਕ ਦੇ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਸਮੇਂ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸਿੰਗ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਗੇ।

ਲੋਕਡਾਉਨ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦੰਡ

ੳ. ਆਪਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਤੋਂ 60

51. ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ, ਆਦਿ ਲਈ ਦੰਡ - ਜੇ ਕੋਈ, ਬਿਨਾ ਵਾਜਬ ਕਾਰਨ,

- ੳ. ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਅਥਾਰਿਟੀ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਵੇਗਾ; ਜਾਂ
- ਅ. ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇਗਾ;

ਉਹ ਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਧ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੈਦ 'ਚ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ, ਦੰਡਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਨ ਦੀ ਹਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਧ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੈਦ 'ਚ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਹੋ ਸਕੇਗੀ, ਦੰਡਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

52. ਝੂਠੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਦੰਡ - ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਥਾਰਿਟੀ, ਰਾਜ ਅਥਾਰਿਟੀ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਥਾਰਿਟੀ ਤੋਂ ਆਪਦਾ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਰਾਹਤ, ਸਹਾਇਤਾ, ਮੁਰੰਮਤ, ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਫਾਇਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਦਾਵਾ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਪਾਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਝੂਠਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੇਸ਼ੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੈਦ 'ਚ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਦੀ ਹੋ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਵੀ, ਦੰਡਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

53. ਧਨ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਆਦਿ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਲਈ ਦੰਡ - ਜੇ ਕੋਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਆਪਦਾ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਜਾਂ ਆਪਦਾ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਅਮਾਨਤ, ਕੋਈ ਧਨ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਧਨ ਜਾਂ ਮਾਲ ਉਸ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨੀ (dominion) ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਧਨ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਭਾਗ ਦੀ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਦੇ ਲਈ ਉਪਯੋਜਨ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਧ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜੇਲ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਹੋ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਵੀ, ਦੰਡਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

54. ਝੂਠੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਲਈ ਦੰਡ- ਜੇ ਕੋਈ, ਕਿਸੇ ਆਪਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਣਾਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਤੰਕਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਝੂਠੀ ਸੰਕਟ-ਸੂਚਨਾ ਜਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਧ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜੇਲ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇਗੀ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ, ਦੰਡਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

55. ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ- (1) ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਦੰਡਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਭਾਗੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਸਹੀ ਤਤਪਰਤਾ ਵਰਤੀ ਸੀ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਮੌਨ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੰਡਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਭਾਗੀ ਹੋਵੇਗਾ।

56. ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਪਾਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਪ੍ਰਤੀ ਮੌਨ ਸਹਿਮਤੀ- ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਕਰਤੱਵ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਦ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਅਲਗ ਕਰ ਲਵੇਗਾ ਤਾਂ, ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਲਿਖਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਦ 'ਚ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇਗੀ, ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਾਲ, ਦੰਡਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

57. ਮੰਗ (requisitioning) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰਨ ਲਈ ਦੰਡ- ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ 65 ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਕੈਦ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ, ਦੰਡਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

58. ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ- (1) ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ, ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਬਾਡੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦੰਡਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਭਾਗੀ ਹੋਣਗੇ:

ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਉਪਧਾਰਾ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਦੰਡ ਦਾ ਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗੀ ਜੇ ਉਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਸਹੀ ਤਤਪਰਤਾ ਵਰਤੀ ਸੀ।

(2) ਉਪਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਜਾਂ ਮੌਨ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੰਡਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਭਾਗੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ- ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਦੇ ਲਈ-

I. "ਕੰਪਨੀ" ਤੋਂ ਭਾਵ ਕੋਈ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਬਾਡੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫਰਮ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹੋਰ ਸੰਗਮ ਵੀ ਹੈ; ਅਤੇ

II. ਫਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ "ਡਾਇਰੈਕਟਰ" ਤੋਂ ਭਾਵ ਉਸ ਫਰਮ ਦੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਤੋਂ ਹੈ।

59. ਅਭਿਯੋਜਨ ਦੇ ਲਈ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ- ਧਾਰਾ 55 ਅਤੇ 56 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੰਡਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਭਿਯੋਜਨ, ਯਥਾਸਥਿਤੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਧਾਰਨ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਮਿਤ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

60. ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਸੰਗਿਆਨ (cognizance) - ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸੰਗਿਆਨ (cognizance) ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਿਵਾਏ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ-

(ਕ) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਥਾਰਿਟੀ, ਰਾਜ ਅਥਾਰਿਟੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਥਾਰਿਟੀ ਜਾਂ, ਯਥਾਸਥਿਤੀ, ਉਸ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਮਿਤ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਿਟੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਹੋ-ਜਿਹਾ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ

(ਖ) ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਥਾਰਿਟੀ, ਰਾਜ ਅਥਾਰਿਟੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਥਾਰਿਟੀ ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅਥਾਰਿਟੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕ੍ਰਿਤ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਸ਼ੇ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤੀਹ ਦਿਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

188. ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਰੂਪ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ- ਜੇ ਕੋਈ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧੀਪੂਰਵਕ ਸਸਕਤ ਹੈ, ਕੋਈ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਸੰਪਤੀ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਕਰੇਗਾ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਵੱਗਿਆ ਵਿਧੀਪੂਰਵਕ ਨਿਯੋਜਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁਕਾਵਟ, ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ, ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ, ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰਿਸਕ ਕਾਰਿਤ ਕਰੇ, ਜਾਂ ਕਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਰਤੀ ਰੱਖਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਨਾਲ ਜਿਸ ਦੀ ਅਵਧੀ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦੀ ਹੋ ਸਕੇਗੀ, ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ, ਜੋ ਦੋ ਸੌ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨਾਲ ਦੰਡਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਅਵੱਗਿਆ ਮਾਨਵ ਜੀਵਨ, ਸਿਹਤ ਜਾਂ ਖੇਮ ਨੂੰ ਸੰਕਟ ਕਾਰਿਤ ਕਰੇ, ਜਾਂ ਕਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਰਤੀ ਰੱਖਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਲਵਾ ਜਾਂ ਦੰਗਾ ਕਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਕਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਰਤੀ ਰੱਖਦੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੋਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਭਾਂਤ ਦੀ ਕੈਦ ਨਾਲ ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦੀ ਹੋ ਸਕੇਗੀ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਜੋ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਹੋ ਸਕੇਗਾ, ਜਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨਾਲ, ਦੰਡਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ- ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਪਹਾਨੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਪਹਾਨੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਹ ਅਵੱਗਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਗਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਵੱਗਿਆ ਨਾਲ ਅਪਹਾਨੀ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ

ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਜਲੂਸ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੜਕ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਗੁਜ਼ਰੇਗਾ। A ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੰਗੇ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। A ਨੇ ਇਸ ਖੰਡ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।